

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L060080010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Személyiség Pszichológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Marschalkó Eszter Enikő, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	drd. Marschalkó Eszter Enikő, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alap (Fő) kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					70 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A pszichológia tárgykörébe tartozó alapfogalmakkal való műveletvégzés</p> <p>C3. A pszichológiában előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése</p> <p>C4. A személy, csoport és szervezet pszichológiai felmérése</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés • Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban • A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön) értékelése révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az általános és személyiség pszichológia szakterülethez tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek ismerete és megértése; ezeknek megfelelő használata a szakmai közlésben • Az alapismereteknek az általános területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, tervek, stb. megmagyarázására és értelmezésére való használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A sajátosan a személyiség pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata • Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által • A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása • Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület, kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása • A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén • A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszicho dinamikus és társadalmi-kulturális) összehasonlító elemzése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A személyiségpszichológia tárgya, célja, alkalmazhatósága. Vizsgálati módszerek és eszközök.	bemutató, problematizálás, szintézis	
2. A személyiség meghatározása pszichológiai irányzatok kontextusában. Összehasonlító elemzés.	bemutató, problematizálás, szintézis	
3. A személyiség analitikus megközelítése: A pszichoszexuális fejlődés elmélete (S. Freud)	bemutató, problematizálás, szintézis	
4. Neo-analitikus személyiség megközelítés (C. Jung, A. Adler, K. Horney, E. Fromm)	bemutató, problematizálás, szintézis	
5. A személyiség pszichoszociális fejlődéselmélete (E. Erikson)	bemutató, problematizálás, szintézis	
6. A személyiség vonáselméleti megközelítése (G. Allport, R. Cattell, H. Eysenck)	bemutató, szemléltető példa, problematizálás, szintézis	
7. Vonáselméleti szintetikus modellek és alkalmazásuk (Big 5, Hexaco)	bemutató, problematizálás, szintézis	
8. A személyiség biológiai megalapozottsága. Az öröklés szerepe személyiség kutatásokban (Mendel, Galton, Buss & Plomin, Kretschmer, Galton, Gray, Eysenck)	bemutató, problematizálás, szintézis	
9. A személyiség tanuláselméleti megközelítése. Behaviorista magyarázó elvek és kutatások (J. Watson, I. Pavlov, B. F. Skinner)	bemutató, szintézis	
10. Szociális tanuláselméleti megközelítés. Pre-kognitív elméletek (G. Kelly, J. Rotter)	bemutató, problematizálás, szintézis	
11. Szociális tanuláselméleti megközelítés. Post-kognitív elméletek (A. Bandura, W. Mischel, C. Dweck)	bemutató, problematizálás, szintézis	
12. A személyiség humanisztikus megközelítése: motivációs és szükségletelvű megközelítések	bemutató, problematizálás,	

(A. Maslow, C. Rogers, R. Ryan & E. Deci)	szintézis	
13. A személyiség maladaptatív működése: Magyarázatok és módosíthatóság	bemutató, problematizálás, szintézis	
14. Kontextuális hatások a személyiségre: Kultúra, idősödés, szociális kapcsolatok hatása	Szemléltető példa, problematizálás, szintézis	
<p>Könyvészet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carver, Ch.S. și Scheier, M. F. (2003). <i>Személyiségpszichológia</i>. Budapest, Osiris Kiadó • Mirnics Zs. (2006). <i>A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek</i>. Bölcsész konzorcium Kiadó • Monte, C.F. (1999). <i>Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality</i>. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publishers • Pervin, L.A. (Ed.) (2003). <i>The Science of Personality</i>. Second Edition. Oxford University Press • Szakács F. și Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). <i>Személyiségelméletek</i>. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések/ Csoportos téma
1. Személyiség kutatások. Szemléltető esetek.	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
2. A személyiség mérésének főbb módszerei: kérdőívek, projektív próbák	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
3. Énvédő mechanizmusok szemléltetése	fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	S. Freud elméletének és életútjának párhuzamos elemzése- csoportos munka
4. Myers- Briggs típuselmélet és Jung elméletének párhuzama	bemutató, beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	C. Jung elméletének és életútjának párhuzamos elemzése- csoportos munka
5. Az Identitás fogalma (Erikson/ Arnett vita). Kapunyitási krízis	Beszélgetés, bemutató, fogalmak	E. Erikson elméletének és életútjának párhuzamos elemzése- csoportos

	tisztázása, egyéni tevékenységek, ismeretek szintézise	munka
6. Cattel – 16 Factoros Személyiség Tesztje és Eysenck Személyiség Kérdőíve	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	Allport és Cattel elméletének kiemlézése az alkotók életútjának kontextusában
7. Big 5 és Hexaco Modellek párhuzam és applikációk	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	Big 5 alkalmazás-személyes kiemlézés.
8. Ikerkutatások leleményei a személyiségről: környezet-öröklés vita	bemutatás, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
9. A. Bandura elméletének applikációi	bemutatás, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	A. Bandura elméletének és életútjának párhuzamos elemzése- csoportos munka
10. W. Mischel és C. Dweck elméletének applikációi	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	A. Bandura, W. Mischel és C. Dweck elméletének párhuzama.
11. C. Rogers elméletének alapjai és alkalmazása	bemutatás, egyéni tevékenységek, irányított felfedezés	C. Rogers elméletének és életútjának párhuzamos elemzése- csoportos munka
12. R. Ryan & E. Deci humanisztikus elvének összefoglalása 5 mini-elméletben	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	
13. Személyiség és kultúra: párhuzam állítás kutatások szerint	bemutatás, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek	
14. Összefoglaló, tételsor megbeszélése	bemutatás, ismeretek szintézise	
<p>Kiegészítő könyvészet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ashton, M.C. (2007). <i>Individual Differences and Personality</i>. Burlington: Elsevier Academic Press. • Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. <i>American Psychologist</i>, 55(5), 469–480. doi:10.1037/0003-066x.55.5.469 		

- Bleidorn, W., Kandler, C., Riemann, R., Angleitner, A. (2009). Patterns and Sources of Adult Personality Development: Growth Curve Analyses of the NEO PI-R Scales in a Longitudinal Twin Study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 97, 1, 142-155
- Conway, M. A. and Holmes, A. (2004), Psychosocial Stages and the Accessibility of Autobiographical Memories Across the Life Cycle. *Journal of Personality*, 72: 461–480.
- Drapeau, M., Thompson, K., Petraglia, J., Thygesen, K.L, Lecours, S. (2011). Defense Mechanisms and Gender: An Examination of Two Models of Defensive Functioning Derived from the Defense Style Questionnaire. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 11, 1, 149-155
- Dweck, C. S., & Leggett, E. L. (1988). A social-cognitive approach to motivation and personality. *Psychological Review*, 95(2), 256–273. doi:10.1037/0033-295x.95.2.256
- Ewen, R. & Ewen B. (2014). *An Introduction to Theories of Personality Psychology*. Seventh Edition. Press Taylor & Francis Group, New York & London
- Lombardo G. P., Foschi R. (2003). "The Concept of Personality between 19th Century France and 20th Century American Psychology". *History of Psychology*, 6, 2, 133–142.
- Mischel, W., Ayduk, O., Berman, M. G., Casey, B. J., Gotlib, I. H., Jonides, J.& Shoda, Y. (2010). "Willpower" over the life span: decomposing self-regulation. *Social Cognitive and Affective Neuroscience*, 6 (2), 252–256. doi:10.1093/scan/nsq081
- Matsumoto, D., Nakagawa, S., Yoo, S.H. (2008). Attitudes and Social Control. Culture, Emotion Regulation and Adjustment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 6, 925–937.
- McAdams, D.P., Olson, B.D. (2010). Personality Development: Continuity and Change Over the Life Course. *Annual Review of Psychology*, 61, 517-542.
- Nguyen Luu, L. A. & Fülöp M. (2003). *Kultúra és pszichológia*. Osiris, Budapest
- Oatley, K., Jenkins, J.M (2001). *Érzelmek*, Osiris, Budapest
- Vansteenkiste, M., Niemiec, C. P., & Soenens, B. (2010). The development of the five mini-theories of self-determination theory: an historical overview, emerging trends, and future directions. *The Decade Ahead: Theoretical Perspectives on Motivation and Achievement*, 105–165. doi:10.1108/s0749-7423(2010)000016a007

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező **Pszichológusok Deontológiai Kódexe** (www.copsi.ro) és a **213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben** megfogalmazott **elismerési eljárásoknak megfelelően**
- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Írásbeli vizsga	50%
	Időszakos felmérés	Zárthelyi dolgozat	20%
10.5 Szeminárium / Labor	Év közbeni felmérés	Elméleti dolgozat	15%
	Év közbeni felmérés	Gyakorlati feladat: felmérése a saját személyiségvonásokkal.	15%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó írásbeli vizsga jelenti. Az írásbeli vizsgán a tételsorból két tételt húznak a diákok, melyeket a rendelkezésre álló 2 óra alatt tetszőleges sorrendben kidolgoznak. A javítás javítókulcs alapján történik. A diák az írásbeli vizsga jegyét a kifüggesztés utáni 48 órán belül fellebbezheti. Az intézet titkárságán leadott kérvényben indokolnia kell a dolgozat újrajavításának igényét. A végső jegybe az írásbeli vizsga újrajavítás utáni értékelését számoljuk.
- Ha a félévi írásbeli vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett
- Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).
- Az oktatás formája: az előadások 30 %-a és a szemináriumok 15%-a online szinkron formában valósul meg.
- A gyakorlati dolgozat (ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.
- A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.
- A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.
- Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

20.09.2022

Előadás felelőse

dr. Marschalkó Eszter Enikő

Szeminárium felelőse

dr. Marschalkó Eszter Enikő

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2022.10.03

Intézetigazgató

dr. Kotta Ibolya adjunktus

